

JAN DE SMET IN 'DE MORGEN' OVER ARE YOU READY...

De titel van dit stuk appelleert aan een serenade van Elton John waarin een wanhopig verliefde ziel zijn uitverkorene tot een vurig 'ja' hoopt te bewegen. De jonge man en vrouw in Piet Arfeuille's stuk zijn een anti-Romeo en Julia, radeloos en zielig. Ze onderdrukken hun grote gevoelens, communiceren niet en leven teruggetrokken.

Arfeuille behandelde eenzaamheid in de grootstad al in Dood de ouden, folter hun jongen (Malpertuis, 2003), dat je als een vingeroefening voor Are You Ready, Are You Ready for Love kunt zien. In vergelijking daarmee is deze nieuwe productie directer en toegankelijker.

De spulletjes in haar flat tonen dat scenariste Vicky Damen nog veel meedraagt van het meisje dat ze ooit was. Ze vat de dag aan door haar tijd op te lijsten en werkt alles routineus af: poetsen, krant, sporten, eten, lachen, mooi zijn, mama bellen. Seks en geluk zijn extraatjes.

De andere kant van het speelveld wordt bewoond door een vrijgezelsloddervos, die zijn ochtend begint met een afruksessie onder het kijken naar een K3-clip. Hij ontloopt zich tot een voyeur-fetisjist die aan Vicky's spulletjes zit in haar appartement.

Arfeuille lijkt de verwachtingen waarmee we naar theater gaan en hoe we kijken grondig te willen verstoren.

In Ready zijn er geen rechtstreekse dialogen, geen botsende karakters, geen traditionele plot, geen psychologische ontwikkeling.

Vanuit de vormgeving ontstaat het dramatische effect: je kijkt naar een splitscreen van synchrone werelden, wordt voyeur en als derde personage in het stuk ingelijfd. Soms is dat opwindend, grappig, overrompend.

Het is ronduit gênant als je jezelf als peeping Tom betrapt.

Evengoed blijf je net als de vrijgezel geboeid en begerig kijken. Dat is niet evident voor een stuk met een minimale tekstpartituur dat de banaalste handelingen niet verdicht maar ze toont zoals ze in real time beleefd worden. Daarvoor legt Arfeuille zijn acteurs Arjan Duine en Dona Vrijhof een speelstijl op waarin acteren verdampt tot enkel 'zijn'. Duine en Vrijhof stralen perfect de "poëzie van de zelfvergetelheid" uit, zoals Arfeuille dat met de woorden van Edward Hopper duidt.

De voorstelling is strak geregisseerd en grenst aan exhibitionisme.

Het duurt een hele tijd vooraleer je meegaat in het hyperrealisme van het filmische acteren. Eerst moet je ontgiften van de ingesleten manier van kijken waarmee de visuele media je al decennia lang hebben geconditioneerd. Snel gemonteerde scènes, snedige oneliners en narratieve zijlijnen zijn aan Arfeuille niet besteed. In de plaats daarvan installeert hij traag en expliciet webcamtheater.

In tegenstelling tot het debiele vertoon in draken als Big Brother komt Arfeuille met het inzoomen op banale en intieme handelingen wel degelijk ergens op uit. Via subtiele actiemomenten, misleiding en triggerwords creëert hij een latente spanning die op een vreemdsoortige harmonie uitloopt. Die wordt bereikt als de duistere begeerte van de buurman travesteert en zijn mimicry hem tot de dubbel van Vicky maakt. Twee jonge lijven die op een zuchtje van elkaar liggen te fantaseren en masturberen, maar elkaar als ijsschotsen in een dichte mist passeren, er is geen zieliger metafoor voor hunkering denkbaar.

"Ik ga nog een beetje leven." Die woorden legt Vicky een personage uit haar filmscenario in de mond om zijn eigen aangekondigde dood te herroepen. Geloven in de maakbaarheid van het leven is dan allang geen voldoende waarborg voor geluk voor.

(Jan De Smet, De Morgen, 7 april 2005)